

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Základní pravidla změny jména a příjmení

Ač je jméno a příjmení člověka jedním z nejdůležitějších prvků jeho identifikace a každý si nese své jméno a příjmení po celý život, nastávají situace, kdy je nutné, vhodné nebo jen obvyklé jméno či příjmení změnit. Otázkami změny jména či příjmení se v našem právní řádu zabývají zejména zákon č. [94/1963](#) Sb., o rodině a zákon č. [301/2000](#) Sb., o matrikách, jménu a příjmení.

Ač je jméno a příjmení člověka jedním z nejdůležitějších prvků jeho identifikace a každý si nese své jméno a příjmení po celý život, nastávají situace, kdy je nutné, vhodné nebo jen obvyklé jméno či příjmení změnit. Otázkami změny jména či příjmení se v našem právní řádu zabývají zejména zákon č. [94/1963](#) Sb., o rodině a zákon č. [301/2000](#) Sb., o matrikách, jménu a příjmení.

Příjmení nejčastěji mění žena sňatkem, kdy přebírá jméno svého manžela nebo kdy začne užívat vedle svého jména původního ještě jméno společné pro oba manžely. Naopak, jeden měsíc po právní moci rozhodnutí o po rozvodu může manžel, který přijal jméno druhého manžela, oznámit matričnímu úřadu, že opět přijímá své dřívější příjmení, popřípadě upouští od užívání společného příjmení vedle příjmení dřívějšího. Zákon o rodině dále upravuje podmínky změny příjmení dítěte sňatkem jeho rodičů po jeho narození, kdy dítě bude mít příjmení určené pro jejich ostatní děti. Mají-li rodiče různá příjmení a nedohodnou-li se na příjmení dítěte, určí příjmení dítěte soud. Příjmení dítěte se však nemůže změnit, jakmile dítě nabude zletilosti.

Dojde-li k osvojení dítěte, bude mít osvojenec příjmení osvojitele. Společný osvojenec manželů bude mít příjmení určené pro ostatní jejich děti, a to i v případě, že osvojitelem je manžel matky osvojenec. Bude-li osvojení zrušeno, bude mít osvojenec opět své dřívější příjmení.

Všechny ostatní případy, kdy je možné změnit příjmení a případy změny jména upravuje materie zákona o matrikách. Podle této úpravy, je možné změnit jméno, popřípadě jména, nebo příjmení pouze na základě žádosti osoby popř. jejich zákonných zástupců (v případě nezletilých dětí nebo osob zbavených způsobilosti k právním úkonům). Změna příjmení se povolí zejména tehdy, jde-li o příjmení hanlivé, nebo směšné, nebo je-li pro to vážný důvod.

Co se týče změny jména, zákon stanoví podmínky pro změnu negativně, tedy stanovuje, ve kterých případech, změny jména možná není. Změna jména se nepovolí, žádá-li fyzická osoba mužského pohlaví o změnu na jméno ženské, nebo naopak, žádá-li o změnu jména na jméno zkomolené, zdobnělé, domácké, nebo na jméno, které má žijící sourozenec společných rodičů. Nastanou-li pochybnosti, o tom charakteru jména, musí žadatel na podporu svého tvrzení předložit doklad vydaný k tomu oprávněným znalcem. Změna jména nebo příjmení se rovněž nepovolí, jestliže by změna byla v rozporu s potřebami a zájmy nezletilého. Fyzické osobě, u níž probíhá změna pohlaví, povolí matriční úřad užívat neutrální jméno a příjmení na základě její žádosti a potvrzení zdravotnického zařízení, u něhož léčba pro změnu pohlaví probíhá.

Bude-li o změnu příjmení žádat žadatel, který je v manželství, může být změna povolena pouze na základě souhlasu obou manželů. Mají-li manželé společné příjmení a je-li povolena změna příjmení jednomu z nich, vztahuje se tato změna i na příjmení druhého manžela a příjmení jejich nezletilých dětí. Mají-li manželé různá příjmení, může jim být povolena změna příjmení pouze na příjmení jednoho z nich, který s touto změnou vyslovil souhlas. Mají-li manželé a rodiče dítěte různá příjmení, změna příjmení toho z manželů, jehož příjmení má nezletilý, se vztahuje i na nezletilého. Mají-li

manželé společné příjmení a jeden z nich užívá a na druhém místě uvádí příjmení předchozí, může jim být povolena změna pouze tohoto společného příjmení.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)